

ВРЕМЕ ЗА ПЛАЧЕЊЕ

Обично на децата им се остава да посакуваат желби пред празниците и нив ги прашуваат што сакаат да им донесе Дедо Мраз од Лапонија, ама гледаме дека и големиве почнаа да си замислуваат поголеми лижавчиња од оние кои можат да ги купат.

Владата не покажа најдобри резултати по прашањето на департизацијата и деполитизацијата на органите на државната управа, бидејќи сè уште се бираат луѓе кои припаѓаат на одредени политички партии, а се запоставени професионалните квалитети и можности за управување.

Пишува: **Мишко ТАЛЕСКИ**

Крајот на годината осамна со новиот владин состав, од којшто некој очекува многу, а некој практично ништо. Очекувањата, како и секогаш, се крајно поделени согласно партиската ориентација на која ѝ припаѓа. За одбележување е тоа што за последниве две години се сменија повеќе премиери отколку за цела деценија наназад. Црвенковски, Костов и еве сега Бучковски покажаа дека нивните кабинети не можат да опстојат на долг рок, не се кадарни во справувањето со секојдневните проблеми и неспособни во креирањето политика на долги патеки. "Оваа Влада ветува" - неколку пати повтори премиерот Бучковски. Па, кој верува денес во ветувања, особено кога доаѓаат од веќе изветвените и избледени политички индивидуи. А, за сè ги бива. И за претседатели на партии, и за потпретседатели, и за министри и за пре-

миери. Скокајќи така цела деценија од една во друга фотелја му се изнаскоаа на народот. Реденка му направија кој како ќе стигне. И ич око не им трепнува. Така требало да биде. Таква била стратегијата. Тие биле чекорите за иднината. Со таква реденка ќе нè внесувале во ЕУ, НАТО и не знам уште каде.

Многу експозеа се прочитале пред Собранието, многу оптимизам и песимизам провејувал кај разните политички опции. Многу анализи се понудија. Ништо од сè тоа. Зрели за во пензија иако незаслужена, поголемиот дел од политичките борци не се предаваат. Сè уште имале што да понудат преку своите "креативни" програмски определби и статутарни одредби. Класични комунистички модели на управување. Ветија економски препород. Тоа е моќен збор. Препород. Сега очекуваме некоја еволуција. Ќе се исправаме на нозе, по сè изгледа. Досега се влечевме. Ползевме по земја.

ПРЕПОРОД

Што содржи тој препород на овој нов и делумно анонимен владин состав, само Господ Бог знае. Бучковски деновиве е мошне самоуверен. Не сака веројатно да ги тревожи граѓаните за време на новогодишните празници. Им ги чува нервите за понатаму. Лукав е, нема што. Вистински политичар. Ах, тие пусти желби. Обично на децата им се остава да посакуваат желби пред празниците и нив ги прашуваат што сакаат да им донесе Дедо Мраз од Лапонија, ама гледаме дека и големиве почнаа да си замислуваат поголеми лижавчиња од оние кои можат да ги купат. А, што ни остана друго освен да мечтаеме за некое поинакво утре. Да си создаваме пред очите бајки како да сме во рајот, иако газиме по земниот пекол. Но, претседателот ни немаше баш оптимистички елементи за време на неговото прво редовно годишно обраќање пред народните избраници. Меѓу редови можеше да му се прочита дека има завидно ниво на скептицизам, очај за актуелната состојба во која се наоѓа државата и песимизам за иднината, особено онаа поблиската. "Нè чекаат сериозни обврски и реформи, буквално во сите сфери на општественото живеење. Нема сомневање дека некои од нив ќе бидат и болни." Нека ни е на здравје. Дека тоа ќе биде така говори и изјавата на новиот министер за економија Фатмир Дехари дека реформите можеби ќе поминат и со солзи. Ако досега трпевме и трпиме, отсега и ќе плачеме. И тоа нека ни е на здравје. А своевремено му се смееја на Митко Атанасовски, попознат како Митко врапчето, кој пред 10-12 години од собраниската говорница рече: "Смејте се, смејте се, ама еден ден ќе плачите". Е, изгледа дојде времето за плачење. Некој тоа ни го вети. Новата Влада, премиерот, министерот за економија, претседателот. Од арно поарно. А со она "нека Ви е среќна Новата 2005 година", само ни го спуштаат. "Следните 12 до 18 месеци се решавачки за процесите и за нашата иднина" - ќе нè изградува претседателот. Па, во речиси секое обраќање досега, без оглед дали станувало збор за премиер, претседател или министер, ни се укажувало дека претстојниот период е најзначаен, пресуден за иднината. До кога со тие пресудни временски рокови? Уште колку ќе ги има? Само болки, солзи, маки, страдања. Е, за каков препород тогаш зборуваа Бучковски и неговите нови пулени Минчо Јорданов и Фатмир Дехари? Едно со друго ништо не е поврзано. Конtradикторности и невидени манипулации со истрошените граѓански маси. На седницата на Собранието на Република Македонија на 1 ноември 2002 година, Бранко Црвенковски, во својство на мандатар за состав на новата Влада, меѓу другото, изјави: "Истовремено ги повикувам

јавноста, медиумите и невладиниот сектор да продолжат да бидат дежурна совест на општеството и на работењето на државните институции". Имаат ли денес таква можност македонските граѓани? Се сомневам. Тие се потиштени, затаени, замолчени. Меѓу другото, во своето експозе тогашниот премиер ги предложи следниве мерки: Владата на Република Македонија веќе во првите сто дена од своето формирање, во соработка со домашни и со меѓународни експерти, да изработи Национална стратегија за совладување на невработеноста и намалување на сиромаштијата;

Владата да води даночна политика, која ќе се темели врз принципите на неутралност и правичност; Владата да води политика на социјално партнерство со синдикатите за остварување и заштита на правата на работниците. Денес сè ова е утопија. Притоа, во економската сфера, како приоритетни задачи се истакнаа: намалувањето на невработеноста и на сиромаштијата; зголемување на вработеноста; обезбедување макроекономска стабилност; праведна даночна политика; буџетска потрошувачка во функција на развојот, а не во функција на исцрпување на стопанството; контрола на приватизацијата и нејзино довршување; побрз развој на индустријата и рударството; намалување на надворешно трговскиот дефицит; фармерски развој на земјоделството и развој на селото. Најдете барем една точка која по две години е покрената да се решава, а да не зборуваме за тоа дека некоја се решила.

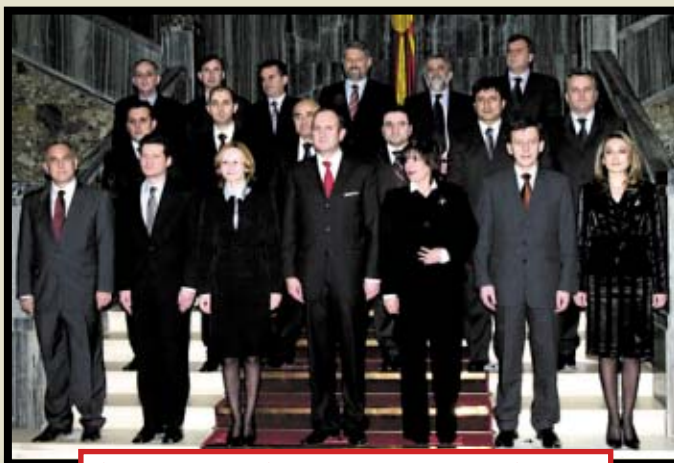
СИРОМАШТИЈА

Исто така, во предизборната програма на СДСМ децидно е напишано: "Имаме национална програма за борба против сиромаштијата". Имено, СДСМ во својата предизборна програма истакнува дека сиромаштијата не може да исчезне преку ноќ. Но, нема да се дозволи да продолжи процесот на социјално раслојување, во кој на една страна преку ноќ се создаваат богати, а од друга страна мнозинството останува во сиромаштија. Коментарот на ова би бил: "ха, ха, ха". Оттука, јасно може да се заклучи дека програмата на една партија не содржи ништо друго освен лаги и отровни бонбони за електоратот, за сите граѓани. Притоа, треба да се забележи, особено кога се во прашање Социјалдемократскиот сојуз на Македонија и Либерално-демократската партија, дека програмите на партиите многу подетално го елаборираат разрешувањето на социјалните проблеми, отколку што тоа го прави генералната програма на Владата.

Партиите ветува дека ќе го слушаат гласот на народот и дека "СДСМ ќе ги поттикнува граѓаните непосредно да учествуваат во вршењето на работите од надлежност на локалната самоуправа". Исто така, партиите ветуваа дека на

граѓаните ќе им обезбедат учество во утврдувањето на круцијалните прашања, кои се значајни за процесот на децентрализација. Што имаме денес од тоа? Бегање од стварноста, бегање од одговорноста. Владата не покажа најдобри резултати по прашањето на департизацијата и деполитизацијата на органите на државната управа, бидејќи сè уште се бираат луѓе кои припаѓаат на одредени политички партии, а се запоставени професионалните квалитети и можности за управување. Како најсвеж пример е изборот на Ицет Мемети за нов народен правобранител во Република Македонија. Има ли во изборот објективност, непристрасност? Тешко. За безбедноста која ја имаме во државата не е потребно многу да анализираме. Сè уште има простори со ограничени можности за движење, кои се обезбедуваат со организирани конвои, со кои се постигнуваат потребните ефекти. За тие подрачја целосната контрола и натаму е само план, вклучувајќи и планови за изградба на полициски

станции или нивно опремување. Сè тоа има негативно влијание врз расположението на населението, кое независно од етничката припадност бара присуство на полициски сили кои ќе им ја гарантираат безбедноста. Последиците од нецелосната контрола во сите делови на земјата се огледуваат во сè поизразеното дејствување на криминалните банди, за кои се смета дека оперираат во групи од 5 до 10, а на некои места, како Кондово, со повеќе од 200 лица. Во последно време, нивниот број е сè поголем, како и опасностите во однос на безбедноста. Во континуитет се случуваат убиства, ранувања и малтретирања на граѓани, ограбувања и повторни разрушувања на обнорени домови и други објекти, кражби, киднапирања, уцени и слични појави. Извештаите од теренот зборуваат за добро вооружени и подвижни групи. Нивното дејствување личи на пара-

ОВА НЕ Е ЛАПОНИЈА, ТУКУ МАКЕДОНИЈА!

НЕКА НИ Е НА ЗДРАВЈЕ. АКО ДОСЕГА ТРПЕВМЕ И ТРПИМЕ, ОТСЕГА И ЌЕ ПЛАЧЕМЕ. Е, ИЗГЛЕДА СЕГА ДОЈДЕ ВРЕМЕТО ЗА ПЛАЧЕЊЕ. НЕКОЈ ТОА НИ ГО ВЕТИ. НОВАТА ВЛАДА, ПРЕМИЕРОТ, МИНИСТЕРОТ ЗА ЕКОНОМИЈА, ПРЕТСЕДАТЕЛОТ. ОД АРНО ПОАРНО. А СО ОНА "НЕКА ВИ Е СРЕЌНА НОВАТА 2005 ГОДИНА", САМО НИ ГО "СПУШТААТ". ПРЕТСТОЈНИОТ ПЕРИОД НИ БИЛ НАЈЗНАЧАЕН, ПРЕСУДЕН ЗА ИДНИНАТА. ДО КОГА СО ТИЕ ПРЕСУДНИ ВРЕМЕНСКИ РОКОВИ? УШТЕ КОЛКУ ЌЕ ГИ ИМА? САМО БОЛКИ, СОЛЗИ, МАКИ, СТРАДАЊА.

воена формација, поради што и не смее да се минимизира можноста за загрозување на мирот и стабилноста во одделни реони и региони. Дури и со прифаќање на квалификацијата "криминални банди", отсуствува брза и ефикасна акција за справување. А, нашите политичари ни зборуваат за некаква Европа, за некакво НАТО. Кога се зборува за приближување на Македонија кон ЕУ, најбитни се критериумите на Унијата усвоени на Европскиот совет во Копенхаген во 1997 година: функционална правна држава и почитување на демократијата како основен принцип на функционирање на државата; функционален економски систем, кој може да ја издржи конкуренцијата на европскиот пазар; и приближување на националното законодавство кон европското. Е, за да дојдеме до овие стандарди треба да почнеме и да плачеме, а не само да трпиме. Почитувани граѓани, купете си шамивчиња. Дојде времето за плачење.